

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Remiss av betänkande: Ett modernare socialförsäkringsskydd för gravida (SOU 2023:23)

Förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott för beslut i kommunstyrelsen

Yttrandet antas som kommunstyrelsens remissvar.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen beslutade den 28 oktober 2021 att låta en särskild utredare se över socialförsäkringsskyddet för gravida.

Utredaren har fått i uppdrag att göra en översyn av socialförsäkringsskyddet för gravida. Syftet med översynen har varit att modernisera socialförsäkringsskyddet för gravida, framför allt regelverket om graviditetspenning, så att det i högre utsträckning än i dag fungerar ändamålsenligt för gravida arbetstagare och egenföretagare.

I direktivet framgår att försäkringsskyddet för personer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av graviditet ska vara likvärdigt med skyddet för personer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av t.ex. sjukdom. Vidare ska grunderna för rätt till graviditetspenning uppdateras utifrån aktuell forskning, och förmånsperioden samt ersättningsnivån ska ses över. För- och nackdelar med en mer generellt utformad graviditetspenning under graviditetens senare del ska analyseras.

Utgångspunkten har varit att inkomstbortfallsprincipen ska gälla. Utredningen har haft en expert- och sakkunniggrupp samt en parlamentarisk referensgrupp som har bistått utredningen i dess arbete.

Svalövs kommun har nu mottagit remittering av betänkandet Ett modernare socialförsäkringsskydd för gravida (SOU 2023:23) och givits möjlighet att yttra sig över förslagen i utredningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-11-06

Remittering av betänkandet Ett modernare socialförsäkringsskydd för gravida (SOU 2023:23), daterat 2023-09-13

SOU 2023:23 Ett modernare socialförsäkringsskydd för gravida - Betänkande av Utredningen om en översyn av socialförsäkringsskyddet för gravida – ett modernare regelverk, daterat 2023-09-13

Yttrande

Svalövs kommun bedömer att utredningens förslag generellt innebär förbättringar för gravida arbetstagare, och att dessa förbättringar är hanterbara för arbetsgivaren. Dock har vi en avvikande mening avseende förslaget om utökad hantering av omplacerings-utredningar. Vi ser det också angeläget att jämställdhetsaspekten särskilt beaktas.

Den icke-behovsprövade graviditetsspenningen som utredningen föreslår skulle ge gravida med behov av vila inför förlossning samma möjlighet att ta ut föräldrapenning efter att barnet är fött som andra gravida. Detta medges genom att den icke-behovsprövade graviditetsspenningen i upp till sju dagar som föreslås i utredningen innebär att gravida inte på samma sätt som i dag behöver ställas inför valet att nyttja föräldrapenningdagar för vila inför förlossningen eller att spara dessa dagar för framtida samvaro med barnet. Likaså vore det positivt att arbetsförmågenedsättning på grund av graviditet genom förslaget får ett mer likartat socialförsäkringsskydd som arbetsförmågenedsättning på grund av sjukdom.

Risken för diskriminering i sjukpenningen bedöms minska om förslaget verkställs. Inkomstbortfallsprincipen ses stärkas och förmånsperioden förlängs inom graviditetsspenningen.

Förslagen innebär ett större fokus på omplacering i syfte att bidra till att stärka den gravidas rätt till arbete under graviditeten. Här invänder Svalövs kommun mot utredningens förslag om att arbetsgivare ska inkomma med underlag i frågan om omplacering i ett ärende om graviditetsspenning och ompröva omplacerings-möjligheterna minst varannan månad. Detta skulle avsevärt utöka arbetsgivarens administration. Det är heller inte Försäkringskassans roll att kontrollera arbetsgivarens arbetsledningsrätt eller bedömning av omplacerings-möjligheter.

Det är vår bedömning att nuvarande skyldigheter för arbetsgivaren avseende omplacering är till fyllest, dock instämmer vi i att omplacering på deltid bör kunna bli vanligare.

Utredningen föreslår att även psykiska besvär ska beaktas vid bedömningen av den gravidas nedsatta arbetsförmåga. Svalövs kommun bejakar detta ställningstagande.

Graviditetsspenning utgår idag till och med den elffte dagen innan beräknad förlossning. Detta innebär att socialförsäkringsskyddet vid risker i arbetsmiljön eller nedsatt arbetsförmåga på grund av graviditet är sämre än socialförsäkringsskyddet för nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. Utredningen föreslår att förmånsperioden ska förlängas till och med dagen före faktisk förlossning, vilket Svalövs kommun ser som positivt då det värnar den gravida kvinnans hälsa samtidigt som det minskar arbetsgivarens administrativa hantering.

Ur ett jämställdhetsperspektiv anser Svalövs kommun att brukandet av den icke-behovsprövade graviditetsspenningen inte ska påverka antalet föräldraledighetsdagar med föräldrapenning. Detta då det ur ett jämställdhetsperspektiv skulle påverka även den andra förälderns föräldraledighetsdagar med föräldrapenning negativt.

Man bör även beakta risken för försämrad pension för den gravida kvinnan, då icke-behovsprövad graviditetsspenning kan medföra en förlängd frånvaro från arbetet under vilken pensionsintjänandet är lägre.

Beslutet ska skickas till:
HR-chef